

Funded by the European Union's
Seventh Framework Programme

trafoon

Traditional Food Network to improve the transfer of knowledge for innovation

Dr Nebojša Milošević
Institut za voćarstvo Čačak

Programi oplemenjivanja šljive i nove sorte

Proizvodnja šljive u svetu i Evropi (2010 - 2014):*

* FAOSTAT (2016)

☐ Svet: 10 847 335 t

☐ Evropa: 2 703 173 t

- Srbija: 663 000 t
- Rumunija: 534 000 t
- Bosna i Hercegovina: 156 000 t
- Poljska: 121 000 t
- Nemačka: 73 000 t

Osnovni ciljevi oplemenjivanja šljive:

- Kvalitet ploda;
- Vreme sazrevanja ploda;
- Tolerantnost ili otpornost na najznačajnije bolesti i štetočine sa posebnim akcentom na šarku šljive;
- Otpornost na negativne činioce spoljne sredine.

Najznačajniji programi oplemenjivanja domaće šljive u Evropi (*Prunus domestica* L.):

Rumunija – 38 sorti: Ialomitsa, Roman, Silvia, Andrea...);

Nemačka – 28 sorti: Jojo, Hanita, Katinka, Presenta, Haroma, Hanka, Freya...);

Srbija – 15 sorti: Čačanska lepotica, Čačanska rodna, Nada...)

Sorte šljive stvorene u Institutu za voćarstvo u Čačku kao osnova oplemenjivačkog rada u drugim programima oplemenjivanja

Topfirst – **Čačanska najbolja** × Ruth Gerstetter

Topfive – **Čačanska najbolja** × Bühler Frühzwetsche

Topking – **Čačanska najbolja** × Italian Prune

Topper – **Čačanska najbolja** × Auerbacher

Topend plus – **Čačanska najbolja** × Valor

Tophit plus – **Čačanska najbolja** × President

Topgigant plus – **Čačanska najbolja** × President

Topstar plus – Ersinger × **Čačanska najbolja**

Haganta – **Čačanska najbolja** × Valor

Azura – Hanita × **Čačanska lepotica**

Istorijat

1975.

Čačanska lepotica

Čačanska najbolja

Čačanska rana

Čačanska rodna

Čačanski šećer

1985.

Valjevka

1986.

Valerija

Jelica

Boranka (California blue x Ruth Gerstetter)

- Zrenje: I dekada jula;
- Bujnost: umerena;
- Plod: sitan (25 – 30 g), tamno plave boje, okruglast;
- Kvalitet ploda: dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: sveža potrošnja.

Timočanka (Stanley x California blue)

- Zrenje: I dekada avgusta;
- Bujnost: velika;
- Plod: krupan (40 – 50 g), ljubičasto plave boje, okruglast;
- Kvalitet ploda: dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: sveža potrošnja.

Mildora (Large Sugar Prune x Čačanska lepotica)

- Zrenje: III dekada avgusta;
- Bujnost: umerena;
- Plod: sitan (30 – 35 g), ljubičasto crvene boje, okruglasto-izdužen;
- Kvalitet ploda: dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: sušenje.

Krina (Wangenheims Frühzwetsche x Italian Prune)

- Zrenje: kraj avgusta;
- Bujnost: velika;
- Plod: srednje krupan (25 – 35 g), ljubičasto plave boje, ovalnog oblika;
- Kvalitet ploda: veoma dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: sveža potrošnja i svi vidovi prerade.

Zlatka (Large Sugar Prune x Žlta Butilkovidna)

- Zrenje: III dekada avgusta;
- Bujnost: umerena;
- Plod: sitan (20 – 30 g),
žute boje,
izduženog oblika;
- Kvalitet ploda: veoma dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: prerada (kompot).

Pozna plava (Čačanska najbolja x Čačanska najbolja)

- Zrenje: I dekada septembra;
- Bujnost: umerena;
- Plod: srednje krupan (30 – 40 g), tamno plave boje, ovalnog oblika;
- Kvalitet ploda: veoma dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: sveža potrošnja i svi vidovi prerade.

Nada (Stanley x Scoldus)

- Zrenje: II dekada avgusta;
- Bujnost: umerena;
- Plod: krupan (40 – 50 g), tamno plave boje, ovalnog oblika;
- Kvalitet ploda: veoma dobar;
- Virus šarke šljive: tolerantna;
- Transportabilnost: dobra;
- Namena: sveža potrošnja i sušenje.

Hvala na pažnji!!!